

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1933.

Första kammaren.

Nr 6.

Onsdagen den 25 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 2 e. m.

Herr statsrådet *Nothin* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 45, med förslag till lag angående blodundersökning i mål om barn utom äktenskap m. m.;

nr 50, angående avskrivning, i samband med försäljning av kronan tillhöriga $\frac{1}{12}$ mantal Vännäs nr 22 i Överkalix socken av Norrbottens län, av viss fordran;

nr 51, angående anslag till byggnadsarbeten vid Offers försöksgård i Väster-norrlands län;

nr 52, angående inköp av lägenheten Kaunisvaara 3⁵ i Pajala socken m. m.;

nr 53, angående försäljning av vissa delar av Vännäs lägerplats;

nr 54, angående utvidgning av Grytans artilleriskjutfält;

nr 55, angående nedläggande av Svartälvs järnväg m. m.;

nr 56, med förslag till lag om ändrad lydelse av 3 § i lagen den 30 juni 1913 (nr 120) om allmän pensionsförsäkring;

nr 57, angående ersättande av ett av landsfiskal förskingrat förskott;

nr 58, angående tilläggspension åt expeditionschefen i ecklesiastikdeparte-mentet G. V. Tottie;

nr 59, angående förhöjning av understöd åt vissa f. d. poststationsförestån-dare och f. d. lantbrevbärare; samt

nr 60, med förslag till förordning om fortsatt tillämpning av förordningen den 8 juni 1923 (nr 155) angående omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker.

Herr statsrådet *Engberg* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 22, angående ersättande av ett från kyrkofonden utanordnat tilläggsför-skott för nybyggnad å kyrkoherdebostället i Vallentuna församling;

nr 23, angående efterskänkande av ett för kyrkoherdeboställets i Harm-ångers församling deltagande i ett vattenavledningsföretag ur kyrkofonden lämnat förskott;

nr 24, angående hyresersättning åt biskop;

nr 25, med förslag till lag om ändrad lydelse av 1 och 2 §§ lagen den 9 december 1910 (nr 141 sid. 35) om emeritlöner för präster;

nr 26, med förslag till lag om gäldande i visst fall ur kyrkofonden av pensionsavgift till prästerskapets änke- och pupillkassa;

nr 32, med förslag till lag om ytterligare föreskrifter om lindring i arrende-villkoren för vissa arrendatorer av ecklesiastika boställen;

nr 33, angående upplåtelse av mark från kronoparken Åsen för utvidgning av akademiska sjukhusets i Uppsala tomt; samt

nr 46, angående överflyttning av vissa ordinarie ämneslärare vid kommunala mellanskolor till samrealskolor.

Justerades protokollen för den 18 innevarande månad.

*Protokolls-
justering.*

Upplästes för justering kammarens protokoll för den 19 i denna månad.

Herr von Heland: Herr talman! Jag ber att få fästa uppmärksamheten på, att vid justeringen av protokollet för den 19 dennes herr Lindström fullständigt förändrat ordalydelsen i sin replik till mig. Före herr Lindströms justering lydde hans anförande: »Och slutligen vill jag till herr von Heland säga, att jag är tacksam, att han i det väsentliga bekräftat, att han i alla fall på mötet där borta erkände, att det var bättre med kommunismen, som klarade upp allt på en gång, än med den bedrövliga socialdemokratien, som undan för undan sög musten ur hans klass och dess intressen.»

Efter härmed slutad överläggning godkändes det upplästa protokollet.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 35, angående återuppförande av ett nedbrunnet exercishus i Karlskrona m. m.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts propositioner: nr 36, angående pension åt en förutvarande båtsman; och nr 37, angående understöd åt avlidne lotsbiträdet S. V. Sanders minderåriga barn.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 38, angående försäljning av vissa kronan tillhöriga markområden.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 42, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 24 och 31 §§ förordningen den 1 juni 1923 (nr 140) angående tillverkning och beskattning av maltdrycker.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 43, med förslag till lag om ändrad lydelse av 3 och 6 §§ lagen den 6 juni 1930 (nr 202) om begränsning av rätten att avverka skog å in-tecknad fastighet; samt

nr 44, med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 20 juni 1924 angående förverkande i visst fall av spritdrycker och vin.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 47, angående särskilt statsbidrag till kostnaderna för laga skifte i Kare-suando kyrkby;

nr 48, angående disponerande av avkastningen av statens hästavelsfond; samt
nr 49, med förslag till lag om ändring i 8 § skogsvårdslagen den 15 juni 1923 (nr 212).

Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet den av herr *Gustafsson, Per*, m. fl. väckta motionen, nr 51, om sådan ändring av grundlagen, att förtroendeämbetsmän icke må vara valbara till riksdagen.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:

nr 52, av herr *Ehrnberg* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till indragning av hovrättsrådsämbeten m. m.;

nr 53, av herr *Lundell* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om uppdelning av Skånings, Valle och Vilske häraders domsaga;

nr 54, av herr *Olsson, Oscar*, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet;

nr 55, av herr *Eriksson, Carl*, och herr *Andersson, Henrik*, om anslag till bidrag för uppförande av provinsialläkarbostäder på landsbygden;

nr 56, av herr *Hjalmarsson*, om statsbidrag till Malmö stad för uppförande av ett sjukhem för kroniskt sjuka;

nr 57, av herr *Johanson, Karl*, och herr *Karlsson, Oscar Gottfrid*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om inrättande vid Ulleråkers sjukhus av en extra-ordinarie befattning i lönegraden B 15;

nr 58, av herr *Nylander* m. fl., om anslag till bidrag till arbetsledarekurser;

nr 59, av herr *Westman* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anvisande å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1932/1933 av anslag till bekämpande av arbetslösheten;

nr 60, av herr *Sandström*, om anslag till lindrande av nöd m. m. bland befolkningen i Norrbottens län;

nr 61, av herr *Sundberg*, om försäljning till marknadspris av i statens förråd befintlig gatsten m. m.;

nr 62, av herr *Nylander*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag av automobilskattemedel till byggande av enkla bygdevägar, ödebygdevägar och tillfartsvägar till inlandsbanan m. m.;

nr 63, av herr *Berling* m. fl., om anslag till svenska stadsförbundet;

nr 64, av herr *Olsson, Olof*, om ökat anslag till inlösen av svenska konstnärers arbeten;

nr 65, av herr *von Geijer*, om ökat anslag till kulturhistoriska museet i Lund;

nr 66, av herr *Sjödahl*, om anslag till bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar vid högskolorna i Stockholm och Göteborg;

nr 67, av herr *Bergman* m. fl., om anslag till bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar vid högskolorna i Stockholm och Göteborg;

nr 68, av herr *Björck, Wilhelm*, m. fl., om ökat anslag till upprätthållande av verksamheten vid rasbiologiska institutet;

nr 69, av herr *Forssell*, om anslag till iståndsättande av tekniska högskolans ackumulatorbatterier;

nr 70, av herr *Björck, Wilhelm*, om ökat anslag till understöd åt folkbiblioteksväsendet;

nr 71, av herr *Sjödahl* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts förslag rörande ändrade grunder för understöd åt centralbiblioteken;

nr 72, av herr *Olsson, Oscar*, och herr *Bärg*, om ökat anslag till understöd åt folkbiblioteksväsendet;

nr 73, av herrar *Norling* och *Sandegård*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till ändrade grunder för statsbidrag till undervisning i slöjd vid folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola;

nr 74, av herr *Sjödahl*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till ändrade grunder för statsbidrag till undervisning i slöjd vid folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola;

nr 75, av herr *Sjödahl*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till ändrade grunder för statsbidrag till parallellavdelning av årsklass vid kommunal mellanskola;

nr 76, av herr *Sjödahl*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till ändrade grunder för statsbidrag till parallellavdelningar vid högre folkskolor;

nr 77, av herr *Björck, Wilhelm*, om visst villkor för statsunderstöd till högre goss- och samskolor;

nr 78, av herr *Bergman* m. fl., angående vissa frågor rörande anslagen till nykterhetens främjande;

nr 79, av herr *Bergman* m. fl., om statsbidrag till internationella byrån i Lausanne mot alkoholismen;

nr 80, av herr *Olsson, Oscar*, m. fl., om anslag till rikskommittén mot den olagliga rusdryckshanteringen;

nr 81, av herrar *Lindgren* och *Åkerberg*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till tekniska gymnasiet i Örebro;

nr 82, av herr *Björnsson* m. fl., om anslag till maskinell utrustning för vävskolan i Borås;

nr 83, av herr *Björnsson* m. fl., om inrättande av en ny ordinarie lektorstjänst vid tekniska elementarskolan i Borås;

nr 84, av herrar *Berling* och *Bergström*, om ökat anslag till handelsgymnasierna;

nr 85, av herr *Sandström*, angående statens övertagande av dövstumundervisningen;

nr 86, av herr *Björck, Wilhelm*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till gymnastiska centralinstitutet;

nr 87, av herr *Sandegård* m. fl., om ökat anslag till understödjande av gymnastik och idrott;

nr 88, av herr *Nordborg*, om ökat anslag till sjömanshusen;

nr 89, av herr *Roos* m. fl., om åstadkommande av regelbunden ångbåtsförbindelse mellan Sverige och Island;

nr 90, av herrar *Wallés* och *Johansson-Dahr*, om anslag till stödlån åt hantverkare; samt

nr 91, av herr *Trygger* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts förslag rörande inskränkningar i de värnpliktigas övningar m. m.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott den av herr *Trygger* m. fl. väckta motionen, nr 92, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om frikallelse, helt eller delvis, för vissa värnpliktiga från värnpliktens fullgörande under fredstid.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet den av herr *Trygger* m. fl. väckta motionen, nr 93, om förlängd giltighet för förordningen den 17 juni 1932 angående rätt för Konungen att åsätta särskild tullavgift.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott den av herr *Trygger* m. fl. väckta motionen, nr 94, om förlängd giltighet för lagen den 17 juni 1932 om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet nedannämnda motioner:
nr 95, av herr *Sundberg* m. fl., om tillverkning till avsalu inom landet av porter med 18 procents inbryggningsstyrka;

nr 96, av herr *Bergman* m. fl., angående omsättningsskatt på vin;

nr 97, av herr *Nylander* m. fl., om skatt å mineralvatten och vissa läskedrycker eller å kolsyra, som användes vid tillverkning av nämnda slag av drycker;

nr 98, av herr *Johansson, Johan Bernhard*, m. fl., om vissa tilläggstullar å umbärliga varor;

nr 99, av herr *Carlsson, Carl*, om höjning av tullen å vissa slag av garn;

nr 100, av herrar *Sundberg* och *Widell*, om tull å färsk långa;

nr 101, av herr *Nylander*, om tull å ammoniumsulfat;

nr 102, av herr *Örne*, om tullfrihet för cellulosaaacetat och aceton;

nr 103, av herr *Johansson, Johan Bernhard*, m. fl., om importreglering beträffande vissa trävaror;

nr 104, av herr *Lindgren*, om tull å wolframjörn;

nr 105, av herr *von Geijer* och herr *Gustafsson, Karl*, om höjning av tullen å kaffe;

nr 106, av herr *Trygger* m. fl., om skatt å choklad och vissa andra sötvaror;

nr 107, av herr *Johansson, Johan Bernhard*, m. fl., om tull å vissa ätbara frukter;

nr 108, av herr *Tjällgren* m. fl., om importavgift å ved, virke och timmer av fur, gran och björk;

nr 109, av herr *Tjällgren*, om höjning av tullen å hästar;

nr 110, av herr *Trygger* m. fl., om åtgärder till sockerbetsodlingens stödjande;

nr 111, av herr *Löfvander*, om åtgärder till sockerbetsodlingens stödjande;

nr 112, av herr *Gustafsson, Per*, m. fl., om tillverkningsavgift för inom landet tillverkat margarin och tull å importerat margarin;

nr 113, av herr *Johansson, Johan Bernhard*, m. fl., om accis å margarin;

nr 114, av herr *Trygger* m. fl., om tull å mjölk och grädde samt tilläggstull å smör och ost; ävensom

nr 115, av herr *Trygger* m. fl., om fortsatt giltighet för bestämmelserna rörande utförselbevis för råg och vete.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet nedannämnda motioner:

nr 116, av herr *Larsson, Johan*, angående viss ändring av 35 § lagen om sparbanker;

nr 117, av herr *Norman*, om pension åt förre soldaten J. A. Bergman;

nr 118, av herr *von Geijer*, om gratifikation till förre vaktmästaren hos första kammaren W. E. Willberg;

nr 119, av herr *Ekman*, om dyrtidstillägg åt den hos riksdagen tillfälligt anställda personalen; samt

nr 120, av herr *Forssell*, om åstadkommande av en internationell reglering av penningväsendet i syfte att hålla de internationella grosshandelspriserna tillnärmelsevis konstanta.

Föredrogs och hänvisades till ett tillfälligt utskott den av herr *Bergman* m. fl. väckta motionen, nr 121, angående utredning om skärpt lagstiftning till

förhindrande av sådana olycksfall vid motortrafik, vilka föranledas genom förtäring av starka drycker.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott nedannämnda motioner:

nr 122, av herr *Trygger* m. fl., om ändrade bestämmelser rörande makes rätt att till make överlåta egendom;

nr 123, av herr *Larsson, Johan*, om förbud för ägare av utarrenderad fast egendom att av arrendator kräva ersättning för egendomen påförda skatter;

nr 124, av herr *Branting*, om uppsägning av konventionen för lösande av konflikter mellan lagar och jurisdiktioner i fråga om äktenskapsskillnad och hemskillnad m. m.; samt

nr 125, av herr *Branting*, om ändrade strafflagsbestämmelser rörande upplopp och uppror.

Föredrogs och hänvisades till ett tillfälligt utskott den av herr *Trygger* m. fl. väckta motionen, nr 126, om utredning angående frågan om åtgärder mot statsfientlig verksamhet.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott nedannämnda av herr *Trygger* m. fl. väckta motioner:

nr 127, om ändrade strafflagsbestämmelser rörande bedrägeri- och försörjningsbrott; samt

nr 128, med förslag till lag om offentlig arbetslöshetshjälp åt oförvällat arbetslösa.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet den av herr *Trygger* m. fl. väckta motionen, nr 129, angående grunderna för användningen av anslag till arbetslöshetens bekämpande.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet den av herr *Trygger* m. fl. väckta motionen, nr 130, om överflyttande till femte huvudtiteln av vissa under nionde huvudtiteln i statsverkspropositionen begärda anslag till arbetslöshetens bekämpande m. m.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet den av herr *Trygger* m. fl. väckta motionen, nr 131, om disponerande för arbeten hos enskilda av vissa i statsverkspropositionen under femte huvudtiteln begärda anslag till arbetslöshetens bekämpande.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet nedannämnda motioner:

nr 132, av herr *Björck, John*, om viss omläggning av undervisningen vid lantbruksakademiens trädgårdsskola vid Experimentalfältet;

nr 133, av herr *Johansson, Johan*, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning rörande traktamentsersättningar till lantmäteripersonal, som sysselsattes med lantmäteriförrättningar;

nr 134, av herr *Johansson, Johan Bernhard*, om användande av anslaget till bekämpande av växtsjukdomar jämväl för utrotande av berberisbusken;

nr 135, av herr *Andersson, Per*, m. fl., angående användningen av de s. k. totalisatormedlen;

nr 136, av herr *Gabrielsson*, angående användningen av de från de norrländska länen till älgskadefonden inflytande medlen;

nr 137, av herr *Andersson, Karl Andreas*, m. fl., om höjt anslag till kapitalökning för fiskerilånefonden;

nr 138, av herr *Sundberg* m. fl., om införande av standardfrakt å färsk makrill;

nr 139, av herr *Bodin, Gunnar*, och herr *Roos*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag angående lindring av fraktkostnaderna för kalk m. m.;

nr 140, av herr *Pettersson, Anton*, angående möjlighet för byamännen i Norr Salbo by i Västmanlands län att återfå visst markområde, som förklarats tillhöra kronan;

nr 141, av herr *Wallen*, om utredning angående revision i vissa delar av lagen om enskilda vägar;

nr 142, av herr *Trygger* m. fl., om åtgärder för fortsatt stödjande av spannmålsodlingen;

nr 143, av herr *Löfvander* och herr *Nilsson, Alexander*, om åtgärder för fortsatt stödjande av spannmålsodlingen;

nr 144, av herr *Johansson, Johan Bernhard*, m. fl., om anslag till uppförande av spannmålslagerhus samt ändrade bestämmelser för erhållande av lån från spannmålslagerhus- och spannmålskreditfonderna;

nr 145, av herr *Örne*, om utredning rörande smörkontrollverksamhetens organisation;

nr 146, av herr *Granath* och herr *Eriksson, Carl*, om viss ändring i villkoren för lån ur statens mejerilånefond;

nr 147, av herr *Tjällgren* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till utlämnande av statsbidrag för vissa tillfälliga skogsvårdsåtgärder å enskildas skogar;

nr 148, av herr *Tjällgren* m. fl., om ökat anslag till nyodling och betesförbättring ävensom stenröjning å ofullständiga jordbruk;

nr 149, av herr *Tjällgren* m. fl., om höjning av statens skogsutdikningsanslag;

nr 150, av herr *Tjällgren* m. fl., om införande av vedeldning vid statens egna värmeanläggningar av stationär typ m. m.;

nr 151, av herr *Tjällgren* m. fl., om ökning av lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motordrift m. m.; samt

nr 152, av herr *Tjällgren* m. fl., om sänkning av räntan å lån ur kraftledningslånefonden samt om ökning av fondens kapitalbelopp m. m.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet den av herr *Tjällgren* m. fl. väckta motionen, nr 153, om sänkning av räntan å lån ur vattenkraftslånefonden samt om ökning av fondens kapitalbelopp.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet nedannämnda motioner:

nr 154, av herr *Tjällgren* m. fl., om upprättande av en lånefond för främjande av vedeldning i hyreshus; och

nr 155, av herr *Trygger* m. fl., om åtgärder för ett bättre utnyttjande av landets skogstillgångar.

Föredrogs och hänvisades var för sig till ett tillfälligt utskott nedannämnda motioner:

nr 156, av herrar *Sandegård* och *Hellberg*, angående kristendomsundervisningen i folkskolan;

nr 157 av herr *Rosén* m. fl., om beredande av inflytande åt den kommunala förvaltningsmyndigheten vid beviljandet av tillstånd till linjetrafik inom stadsplanlagda område;

nr 158, av herr *Berling*, om införande av lösenavgift för i 14 § 2 mom. motorfordonsförordningen omförmält intyg av polismyndighet; samt

nr 159, av herr *Johansson-Dahr* m. fl., om ytterligare åtgärder för bekämpande av smugglingen av alkoholvaror.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet herr *von Helands* motioner:

nr 160, om utredning angående militär materielanskaffnings inverkan på arbetslösheten; och

nr 161, om åtgärder mot ungdomsarbetslösheten.

*Motion om
vissa åtgärder
till sjöfarts-
näringens
stödjande
m. m.*

Föredrogs herr *Nordborgs* motion, nr 162, om vissa åtgärder till sjöfartsnäringens stödjande.

Herr **Nordborg**: Herr talman! Då jag förspört, att min motion angående vissa stödåtgärder för sjöfarten omfattar frågor, som böra bli föremål för behandling inom olika utskott, hemställer jag om kammarens tillstånd att få uppdelat motionen så, att första punkten rörande anslag till nedskrotning av äldre fartyg kvarstår i den ursprungliga motionen, samt att yrkandena om importförbud för äldre fartyg, upphävande av exportförbudet för smidbart järnskrot samt införande av tull på samma vara må upptagas i särskild motion.

I enlighet härmed blev motionen nr 162 på berörda sätt uppdelad i två motioner, den ena med samma nummer och överskrift som den ursprungliga motionen samt den andra med nummer 218 och med överskrift: om importförbud beträffande äldre fartyg samt importreglering beträffande smidbart järnskrot m. m.

Härefter hänvisades motionen nr 162 till statsutskottet och motionen nr 218 till bevillningsutskottet.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:

nr 163, av herr *Bergman* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till ändrade bestämmelser angående statsverkets fond av rusdrycksmedel;

nr 164, av herr *Bodin*, *Gunnar*, m. fl., om anslag till det frivilliga skytteväsendets befrämjande; samt

nr 165, av herr *Wagnsson* m. fl., om utredning rörande anläggning av en vägförbindelse mellan fastlandet och Öland.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet den av herrar *Asplund* och *Sandström* väckta motionen, nr 166, om ökat anslag till byggande av nybyggesvägar.

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:

nr 167, av herr *Holmgren*, om beredande av lön åt vissa underläkare vid serafimerlasarettet m. m.;

nr 168, av herr *Pauli*, om rätt för läroverksadjunkten F. W. Arfwidsson att för erhållande av ålderstillägg tillgodoräkna sig viss tjänstgöring;

nr 169, av herrar *Petrén* och *Holmgren*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag angående nedsättning av de till skolläkare vid de allmänna läroverken utgående s. k. rörliga arvodena;

nr 170, av herr *Wagnsson*, om anslag till undervisning i manlig slöjd vid de allmänna läroverken;

nr 171, av herr *Wagnsson*, om viss ändring i bestämmelserna om provisorisk avlöningsförbättring åt lärare vid folk- och småskolor samt högre folkskolor;

nr 172, av herr *Wagnsson*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning rörande statsbidrag till parallellavdelningar vid kommunala mellanskolor, kommunala flickskolor och yrkesbestämda högre folkskolor; samt

nr 173, av herr *Wagnsson*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om anslag till avlöande av lärare vid fortsättningsskolor.

Föredrogs den av herr *Johansson, Johan*, m. fl. väckta motionen, nr 174, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning rörande dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.

Motionen hänvisades, i vad den angick pensions- och indragningsstaterna, till bankoutskottet, såvitt motionen rörde jordbruksärenden, till jordbruksutskottet och i övrigt till statsutskottet.

Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet nedannämnda motioner:

nr 175, av herr *Bergman*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om kvarlåtenskapsskatt m. m.;

nr 176, av herr *Löfgren* m. fl., om lättnad i vissa fall beträffande skattskyldighet för avliden persons under livstiden havda inkomst och förmögenhet;

nr 177, av herr *Larsson, Johan August*, och herr *Pålsson*, om sänkning av stämpelavgiften vid köp av fast egendom;

nr 178, av herr *Holmgren* m. fl., om höjning av tullen å kaffe;

nr 179, av herr *Larsson, Johan August*, om sänkning av tullen å kaffe; samt

nr 180, av herr *Bergman* m. fl., om höjning av tobaksskatten.

Föredrogos och hänvisades till bankoutskottet nedannämnda motioner:

nr 181, av herr *Pettersson, Anton*, om utredning angående vissa åtgärder för åstadkommande av prisförhöjning å inhemska varor;

nr 182, av herrar *Sandström* och *Bergqvist*, om ökade pensionsförmåner åt f. d. kaptenen N. U. G. Holmgren;

nr 183, av herr *Larsson, Sam*, och herr *Andersson, Nils*, om årliga understöd åt filosofie magistern J. E. Högbergs änka och minderåriga barn; samt

nr 184, av herr *Holmgren*, om utredning och förslag rörande höjning av pensionsåldern för befattningshavare i statens tjänst.

Föredrogos och hänvisades till behandling av lagutskott nedannämnda motioner:

nr 185, av herr *Andersson, Nils*, och herr *Lindström*, angående viss ändring i lagen om försäkring för olycksfall i arbete;

nr 186, av herr *Dalberg*, om skärpta bestämmelser rörande ansvarighet för skada i följd av automobiltrafik m. m.;

nr 187, av herr *Holmgren*, om upphävande av andra stycket av 18 kap. 13 § strafflagen; samt

nr 188, av herr *Petrén*, om utarbetande av nytt förslag till steriliseringslag.

Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet nedannämnda motioner:

nr 189, av herr *Asplund*, om ökat anslag till seismologiska och magnetiska iakttagelser i Abisko;

nr 190, av herr *Andersson, Henrik*, och herr *Tjällgren*, angående statsbidrag till underhåll av vissa enskilda vägar;

nr 191, av herr *Andersson, Nils*, om ändrade bestämmelser rörande älgskadefonden m. m.;

nr 192, av herr *Tjällgren*, om befrielse för F. Grönlund i Norråker från viss betalningsskyldighet; samt

nr 193, av herr *Larsson, Johan August*, om lån till stödande av svensk fruktodling.

Föredrogs och hänvisades till ett tillfälligt utskott den av herrar *Sandegård* och *Norling* väckta motionen, nr 194, om beredande av möjlighet för församlingarnas prästerskap att två söndagar i månaden förrätta högmässa efter nytt, av Kungl. Maj:t godkänt ritual.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott herr *Lindhagens* motion, nr 195, om omedelbart antagande av lagar om rätt till nya arbetare-småbruk, nya småbruk till självförsörjning och förbättring av ofullständiga jordbruk.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet herr *Lindhagens* motion, nr 196, om skyldighet att å större enskilda skogar liksom för allmänna skogar införa rationellt, s. k. uthålligt skogsbruk.

Föredrogos och hänvisades till behandling av lagutskott, herr *Lindhagens* motioner:

nr 197, om utvidgning av mindre jordbruk på skifteslagstiftningens väg;

nr 198, om ensittarlagens utvidgning och rätt att förvärva tomt för bostadsbygge även innan huset uppförts; samt

nr 199, om lapparnas fria liv och den svenska administrationens stela former.

Föredrogos och hänvisades till konstitutionsutskottet herr *Lindhagens* motioner:

nr 200, angående överenskommelse mellan de baltiska smärre staterna öster och väster om baltiska havet om ett samförstånd (entente) mellan dessa makter för främjande av gemensam självförsörjning och kulturell framfärd;

- nr 201, om lösning av tvisten mellan Litauen och Polen om Vilnaområdet;
nr 202, om legationssekreterarens i Riga förflyttning till Kovno i Litauen;
nr 203, om kompletterande av den konventionella internationella utrikespolitiken med ett sysslande även med ofredens djupliggande orsaker;
nr 204, om hävdande av nationaliteternas i alla världsdelar självbestämningens rätt;
nr 205, om världsproblemets språkfråga;
nr 206, angående internationell samverkan för att en omskapning av självården må bli en världsangelägenhet m. m.;
nr 207, angående en omläggning av världsekonomin samt tillrättaläggande av maskinernas och de juridiska personernas insatser;
nr 208, angående jordens befolkningsfråga;
nr 209, angående det paneuropeiska problemet;
nr 210, angående världsfredens problem och folkens samverkan;
nr 211, angående nationella (separata) avrustningar av vissa stater; samt
nr 212, angående officiell folkomröstning i avrustningsfrågan.
-

Föredrogos och hänvisades till behandling av lagutskott herr *Lindhagens* motioner:

- nr 213, angående avstyrkande av partiell reform av åklagareväsendet och begäran om en ny bevisningslag; samt
nr 214, om reglering genom lag av ersättning till vittnen, då ersättning ej utgår av allmänna medel.
-

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet herr *Lindhagens* motion, nr 215, om avslag å anslag för inkallande av vissa sakkunnige.

Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet herr *Lindhagens* motion, nr 216, om viss revision av bestämmelserna om beräkning av inkomst för kommunal beskattning.

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet herr *Lindhagens* motion, nr 217, om anslag till fredsbyrå i Genève och höjning av anslaget till upplysningsarbetet för freden.

Vid föredragning av bankoutskottets utlåtande nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition om gillande av den riksbanken meddelade befrielsen från skyldigheten att inlösa av banken utgivna sedlar med guld, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Anmälde bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 13, till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition om gillande av den riksbanken meddelade befrielsen från skyldigheten att inlösa av banken utgivna sedlar med guld.

Skrivelseförslaget godkändes under förutsättning att utskottets hemställan i utlåtande nr 3 bifölles även av andra kammaren.

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner blevo propositionerna nr 22—26, 32, 33, 45, 46 och 50—59 på begäran bordlagda, varemot propositionen nr 60 nu hänvisades till bevillningsutskottet.

Avgåvos och bordlades nedannämnda motioner:

nr 219, av herr *Pettersson, David*, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående bestämmelser om införselmonopol å mjölk och mejeriprodukter; samt

nr 220, av herr *Ekman*, om åtgärder mot övertidsarbete i de affärsdrivande verken samt andra statens ämbetsverk och institutioner.

Herr **förste vice talmannen** erhöll på begäran ordet och yttrade: Jag får hemställa, herr talman, att kammaren måtte besluta tillsätta två tillfälliga utskott, vardera bestående av åtta ledamöter, och fyra suppleanter.

Denna hemställan bifölls.

Herr talmannen föreslog, det kammaren ville besluta att vid sammanträde, som komme att hållas onsdagen den 1 instundande februari, företaga val av ledamöter och suppleanter i de nu beslutade utskotten.

Detta förslag antogs.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 2.32 e. m.

In fidem
G. H. Berggren.

Torsdagen den 26 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 4 e. m.; och dess förhandlingar leddes av herr förste vice talmannen.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 22, angående ersättande av ett från kyrkofonden utanordnat tilläggsförskott för nybyggnad å kyrkoherdebostället i Vallentuna församling;

nr 23, angående efterskänkande av ett för kyrkoherdeboställets i Harmångers församling deltagande i ett vattenavledningsföretag ur kyrkofonden lämnat förskott;

nr 24, angående hyresersättning åt biskop;

nr 25, med förslag till lag om ändrad lydelse av 1 och 2 §§ lagen den 9 december 1910 (nr 141 sid. 35) om emeritlöner för präster;

nr 26, med förslag till lag om gäldande i visst fall ur kyrkofonden av pensionsavgift till prästerskapets änke- och pupillkassa; samt

nr 32, med förslag till lag med ytterligare föreskrifter om lindring i arrendevillkoren för vissa arrendatorer av ecklesiastika boställen.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 33, angående upplåtelse av mark från kronoparken Åsen för utvidgning av akademiska sjukhusets i Uppsala tomt.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 45, med förslag till lag angående blodundersökning i mål om barn utom äktenskap m. m.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 46, angående överflyttning av vissa ordinarie ämneslärare vid kommunala mellanskolor till samrealskolor.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 50, angående avskrivning, i samband med försäljning av kronan tillhöriga $\frac{1}{12}$ mantal Vännäs nr 22 i Överkalix socken av Norrbottens län, av viss fordran; och

nr 51, angående anslag till byggnadsarbeten vid Offers försöksgård i Västernorrlands län.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 52, angående inköp av lägenheten Kaunisvaara 3⁵ i Pajala socken m. m.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

- nr 53, angående försäljning av vissa delar av Vännäs lägerplats; och
  - nr 54, angående utvidgning av Grytans artilleriskjutfält.
-

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 55, angående nedläggande av Svartälvs järnväg m. m.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 56, med förslag till lag om ändrad lydelse av 3 § i lagen den 30 juni 1913 (nr 120) om allmän pensionsförsäkring.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 57, angående ersättande av ett av landsfiskal förskingrat förskott.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:
nr 58, angående tilläggspension åt expeditionschefen i ecklesiastikdepartementet G. V. Tottie; samt
nr 59, angående förhöjning av understöd åt vissa f. d. poststationsföreståndare och f. d. lantbrevbärare.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet den av herr *Pettersson, David*, m. fl. väckta motionen, nr 219, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående bestämmelser om införselmonopol å mjölk och mejeriprodukter.

Föredrogs och hänvisades till ett tillfälligt utskott herr *Ekman*s motion, nr 220, om åtgärder mot övertidsarbete i de affärsdrivande verken samt andra statens ämbetsverk och institutioner.

Avgåvos och bordlades nedannämnda motioner:

- nr 221, av herr *Bissmark*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om kvarlåtenskapsskatt m. m.; och
  - nr 222, av herr *Wagnsson*, om utredning rörande rundradions överförande i statens händer.
-

Anmälades och bordlades bevillningsutskottets betänkande nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om fortsatt tillämpning av förordningen den 8 juni 1923 (nr 155) angående omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 4.06 e. m.

In fidem
G. H. Berggren.

Fredagen den 27 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 4 e. m.

Herr statsrådet *Schlyter* avlämnade Kungl. Maj:ts proposition nr 65, angående försäljning av vissa kronoegendomar och lägenheter från sådana egendomar m. m.

Justerades protokollen för den 21 innevarande månad.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet herr *Bismarks* motion, nr 221, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om kvarlåtenskapsskatt m. m.

Föredrogs och hänvisades till ett tillfälligt utskott herr *Wagnssons* motion, nr 222, om utredning rörande rundradions överförande i statens händer.

Föredrogs, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran bevillningsutskottets betänkande nr 1.

Föredrogs och bordlades på begäran Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade proposition nr 65.

Herr *Borell* avlämnade en av honom m. fl. undertecknad motion, nr 223, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om kvarlåtenskapsskatt m. m.

Motionen blev på begäran bordlagd.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 4.03 e. m.

In fidem
G. H. Berggren.
